

Vidne til Konjunkturedskæringsforliget i Februar 1923, Nedsækering af Konjunkturtillæget i et af de dyreste Finansaar, der har været siden Krigen. Vi var derefter Vidne til, hvorledes Lønningerne ved et nyt Forlig blev sat op i 1925, og endelig har vi været Vidne til den Nedsækering, der nu har fundet Sted i 1927. Naar vi saa endvidere har faaet en Landsretsdøm, som siger, at der ikke tilkommer Tjenestemandstanden Forhandlingsret med Hensyn til Lønspørgsmaal — det er i øvrigt et Synspunkt, jeg billiger, og jeg har allerede for længst i forrige Rigsdagssamling anerkendt, at Regeringen har taget dette Standpunkt —, men, siger jeg, naar man hylder det Standpunkt — og jeg mener, det er berettiget —, saa er det saa meget vigtigere, at der gives Garanti imod, at Embedsmænd afskediges vilkaarligt. Der er ikke mindste Tvivl om, at der paa dette Punkt findes en beklagelig og meget graverende Lakune i den danske Tjenestemandsløvs. Thi formelt kan en Minister naar som helst afskedige en Tjenestemand, han ikke synes om.

Dette Forhold er ganske stridende imod, hvad Grundlovens Fædre tilsigtede. Jeg gaar ud fra, at den højtærede Handelsminister har læst de Kommentarer, som Ministeriernes Maanedstidning har knyttet til hans Afskedigelse af Bankinspektøren, og hvori det saa klart paavises, at alle de betydningsfulde Politikere i den grundlovgivende Rigsdagsamling var for, at der skulde gives Kauteler imod vilkaarlige Embedsafskedigelser.

Jeg tror derfor, Lejligheden nu er inde mere end nogen Sinde til, at der fra Regeringens Side tages Initiativ til at udfylde denne Lakune i Tjenestemandsløvs. Og jeg vil da rette dette andet Spørgsmaal til den højtærede Handelsminister, om han vil være villig til enten selv snarest muligt at forelægge Forslag i saa Henseende eller nedsætte et Udvalg, bestaaende af Embedsmænd og Rigsdagsmænd, eller hvorledes man nu tænker sig det sammensat — det formelle skal jeg ikke komme ind paa —, med det Formaal at søge udfyldt denne Lakune i Tjenestemandsløvs: at søge beskyttet først og fremmest den danske Embedsstand — ja, man kan godt sige hele Tjenestemandsklassen, men de, der først og fremmest trænger til Garanti mod politisk Vilkaarlighed, er selvfølgelig de overordnede, Embedsstanden; det er dem, der er udsat for politisk Vilkaarlighed fra Ministres Side, det er selvfølgelig ikke Portører og under-

ordnede Bestillingsmænd. Jeg vilde derfor finde rimeligst, at det var Embedsmænd, der var med under Udformningen af saadanne Ændringsforslag.

Jeg tror, at en saadan Reform er aldeles nødvendig og paakrævet efter den Handlemaade, vi har været Vidne til fra den højtærede Handelsministers Side overfor Bankinspektøren. Hvis det ikke sker, hvis der ikke foretages en saadan Revision af Tjenestemandsløvs, og Embedsmændene lønningsmæssigt samtidig har den Stilling, de nu har, ender det med, at de bliver en Art politiske Niggerboys i Stedet for at være den danske Stats ansvarlige og betroede Embedsmænd.

Det er nemlig Sagen, at Embedsstanden er Rygraden i Statens Organisme, og naar denne Rygrad knækkes i sin Rankhed, virker det lammende langt ud i Statsorganismen, langt ud i Samfundet. Jeg mener derfor, det er et fuldkommen saglig berettiget Spørgsmaal at stille til den højtærede Handelsminister, dels om han vil være villig til snarest muligt at ændre Bankloven med Hensyn til Bankinspektørembedet, dels om han vil være villig til snarest at søge indsat i Tjenestemandsløvs fornødne Garantier mod, at Embedsmænd vilkaarligt afskediges. Det er nemlig vilkaarligt at afskedige en Embedsmænd med den Motivering, den højtærede Handelsminister har anvendt. Hvis han havde paataalt det som Tjenesteforseelse, kunde det være forsvaret, men han har utrykkelig, gentager jeg, erklæret, at der ikke efter hans Formening forelaa Tjenesteforseelse, han har kun afskediget ham, fordi han fandt ham uegnet. Det er mod denne Adgang for Ministerier til at afskedige Tjenestemand, blot fordi man finder dem uegnede, at det ikke blot er i Embedsmandstanden, men i hele Samfundets Interesse, at der skabes Kauteler i Tjenestemandsløvs.

Hvis den højtærede Handelsminister vil svare bekræftende paa de Forespørgsler, jeg her har rettet til ham, vil jeg ikke stemme for nogen Dagsorden, der direkte eller indirekte udtrykker Misbilligelse af hans Færd; selvfølgelig kan jeg ikke billige hans Fremgangsmaade, men jeg vil da forholde mig neutral og betragte denne Sag som et indre Opgør mellem Handelsministeren og det ærede Medlem Hr. Stauning og mene, at hans efterfølgende Handlinger i væsentlig Grad diskulperer hans vilkaarlige Handlemaade, idet man vil kunne sige, at der kun forelaa en formel Kejtethed fra den højtærede Handelsministers Side, at han var